

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni
Judecător: Constatin Crețu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Ana Panov
Marina Anton
Vitalie Cotorobai

ÎNCHEIERE

7 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Svetlana Filincova

Judecători: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantii Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas” cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor cu menținerea hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 25 iulie 2017 prin care acțiunea a fost respinsă ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă:

La data de 5 martie 2014, reclamantii Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas” cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamantii au indicat că, la 21 iulie 1998 a avut loc adunarea membrilor Cooperativei de Consum Ialoveni la care s-a hotărât alipirea averii acesteia constituită din mijloace fixe în sumă de 8 438 907 lei, la Uniunea Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas”.

Consideră reclamantul că, această hotărâre a fost adoptată cu încălcarea prevederilor statului cooperativei și ale Codului civil din 26 decembrie 1964, care era în vigoare la momentul adoptării actului.

Hotărârea de reorganizare a Cooperativei de Consum Ialoveni a fost atribuită prin efectul pct. 21 lit. r) din Statut în competența exclusivă a Adunării generale a membrilor, dar nu de către semnatarii hotărârii.

Astfel, la 5 septembrie 2013 a fost pornită cauza penală nr. 2013440585 pe faptul confecționării documentelor oficiale false, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Prin raportul de expertiză nr. 369 din 22 noiembrie 2013 s-a stabilit că sintagma din hotărâre „și de lichidare ca unitate de consum” a fost adăugată ulterior semnării actului juridic.

Prin urmare, reclamantul deținând calitatea de membri a Cooperativei de Consum Ialoveni, prin hotărârea contestată au fost lipsiți de bunurile ce urmau a fi împărțite între coasociați în caz de lichidare.

Concomitent au menționat că, actele juridice subsecvente ce au fost semnate ulterior adoptării hotărârii din 21 iulie 1998, urmează a fi declarate nule, ca efect al nulității actului juridic de bază, cu restituirea bunurilor alipite la Uniunea Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas”, inclusiv bunurile înstrăinate de către ultima.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii, declararea nulității absolute a hotărârii adunării Cooperativei de Consum Ialoveni din 21 iulie 1998 cu repunerea părților în poziția anterioară și declararea nulității actelor juridice subsecvente.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 25 iulie 2017 acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor cu menținerea hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 25 iulie 2017.

La 2 ianuarie 2017, Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor au depus cerere de recurs, completată prin cererea de recurs suplimentară din 26 ianuarie 2018, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 25 iulie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs recurentii au indicat că, instanțele judecătorești nu au aplicat prevederile art. 216 și art. 217 din Codul civil, circumstanțe ce constituie temei pentru declararea recursului. Astfel au indicat că, hotărârea privind alipirea averii Cooperativei de Consum Ialoveni la Uniunea Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas” a fost adoptată de către presupusa adunare a acesteia.

Persoanele care au participat la adunare nu au fost împuternicite de către toți membrii cooperativei, iar acest fapt le-a adus prejudicii materiale considerabile. Totodată, instanțele judecătorești nu s-au expus asupra încălcărilor comise de către administrația Uniunii Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas”.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 29 ianuarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Uniunea Cooperativelor de Consum Ialoveni „Raritas” copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimata nu a depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de către recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 29 noiembrie 2017 (f.d.187), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 2 ianuarie 2018 (f.d.189).

Astfel, instanța de recurs constată că recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor s-au conformat prevederilor legale și au declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de către recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin

însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către recurenții Oprea Vasile, Oprea Constantin, Oprea Nelea, Oprea Victor și Sănduță Victor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu